

שיעור ב'

ביאור שיטת היר"א בכוונת ספירת העומר
ועומק ביאור ענין אורך ועובי לפי דרך הרש"ש ז"ל

א.

צ"ב הסדר שסידור היר"א בהמשכת המוחין דספה"ע

בימין וצינה בשמאל ודעת באמצע, ותחתם חג"ת בסדר קוין ותחת כולן בקו האמצעי המלכות, ומסדר זה נראה דס"ל לאף הז' בחי' הגמשים כל יום לפרופי חצ"ד חגת"ס אינם פרופים בעובי המלכיים זה על זה אלא פרופים באורך העומדים בסדר קוין זה תחת זה, והוא לכאורה ללא כדברי תלמידי מרן הרש"ס וכמבואר לעיל בארוכה שדעתם דעת עליון הסכימה לסדר עמידת המוחין לימי העומר הוא עפ"י סדר אורך ועובי. וכדי לבוא לביאור הענין נקדים תחילה ג' ביאורים בהבנת מהות ענין העובי, להנה כל היכא לחזינן פרופי המסודר בעובי ניתן לבארו בג' אופנים.

בבר נתבאר בארוכה סדר כוונת המשכת המוחין בספירת העומר שהוא באורך ועובי, דהיינו שמתקנים ז' פרופי חצ"ד חגת"ס לעובי ובכל אחד מהם מתקנים ז' ספירות חצ"ד חגת"ס לאורך, והז' שזועות הם כנגד הז' ספירות הפרטיים לאורך ובכל יום מהז' שזועות מכוונים להמשיך המוחין הפרטיים של אותו יום לז' פרופי חצ"ד חגת"ס לעובי. והנה יס' לעיין ולהבין מאי טעמא סידר היר"א בסידורו ז' בחינות המוחין הפרטיים בכל יום ויום [שהם נמשכים לז' פרופי העובי כפי שנתבאר] עפ"י סדר עמידת הפרופי לאורך, כלומר חצ"ד בראש הפרופי עפ"י סדר קוין חכמה

ב.

אופן א' בהבנת עובי שהוא ע"ד עור בשר גידין עצמות

שבעלמות, והן הן ה' פרופים א"א, אבא, אימא, ז"א, ונוק'. ועפ"י ז' נמצא דפרופי הז"א הנתקן בימי העומר יס' לו לארכו י' ספירות שהם כוללים י"ב פרופין (עפ"י דרוש הדעת) והן עתיק ונוקבא, א"א ונוק', או"א, יס"ס"ת, ז"ן יעו"ר, העומדים זה תחת זה באורך עפ"י סדר התחלקות

אופן האחד והוא הפשוט מכולן, וכמשמעות פשוט דברי הרב ז"ל, הוא הביאור הנז' לעיל עפ"י דברי הרז"ל בשער השמל ובכ"מ, וכן נראה מדברי הרש"ס בכ"מ דכל פרופי ופרופי בין כללי בין פרטי (דהא כל מה שיש בכלל יס' בפרט כנודע מדברי הרש"ס) מוכרח שיהי' זו בעובי עור בשר גידין עצמות ומח

הקוין, חח"ן בג"ה דתי"ס, ולכל אחד מהן יש לו בעובי עור (נוק') בשר (ז"א) גידין (בינה-יססו"ת) עלמות (חכמה או"א עילאין) מח שבעלמות (כח, א"א), והנה ה' פרלופי העובי הן ה' פרלופים הכוללים דז"א וכל אחד מהן יש לו באורך י"ב פרלופין. ובשבע הא' נתקן חכמות פרטיים לאורך שהן ענין עתיק לכורא, ונתקן חכמה זו בז' פרלופי חב"ד חגת"ס דעובי, שהן עור

(מלכות), מקלת מן הבשר (חג"ת) גידין (בינה) עלמות (חכמה) הכוללים דז"א. ושבע הב' שנתקן בינות, היינו בינות הפרטיים לאורך שהן נוק' דעתיק, ונתקנים בכל ז' פרלופי חב"ד חגת"ס דעובי כנ"ל, וכן עד"ז בז' שבעות, עד שבעות הז' נתקן ת"ת לאורך שהוא יססו"ת דכל אחד מחב"ד חגת"ס דעובי, והכל כמבואר לעיל בארוכה.

ג.

אופן ב' בהבנת עובי שהוא על ידי גידול הפרצופים

אופן השני בענין עובי הוא עפ"י סדר גידול הפרלופ בכל מקום, דתחילה יש בו פרלופ הנה"י (עיבור), ואח"כ נתווסף בו פרלופ החג"ת (יניקה), וכאשר בא לו פרלופ החג"ת שהוא גבוה מן הנה"י, מגדיל הוא אף את הנה"י עד שנעשה

הנה"י שזה אליו בקומתו, ואח"כ נתווסף בו עוד פרלופ החב"ד (גדלות), וכאשר בא החב"ד מגדיל הוא אף אף החג"ת ואת הנה"י ומוסיף בהן חב"ד, עד שנעשין שלושתן מלבישין זה לזה בעובי שזה בשורה זה לפניו מזה, וזה ליורו:

פרצוף הגדלות	פרצוף היניקה	פרצוף העיבור
חב"ד חג"ת נה"י	חב"ד נוסף לו בזמן הגדלות	חב"ד נוסף לו בזמן הגדלות
	חג"ת נה"י בתחילת גידולו	חג"ת נוסף לו בזמן היניקה
		נה"י בתחילת גידולו

ועד"ז הוא בכל מקום ובכל פרט וכלל. וכגון ז"א יש לו בתחלה נפש (מלכות) ואח"כ בא לו רוח (ו"ק), ובבוא

הרוח נגדל הנפש ונתווסף בה בחי' רוח, ואח"כ בא לו נשמה (בינה), ובבואה מגדלת הרוח והנפש ונותנת בהן נשמה, ואח"כ

בא לו חיה (חכמה) ונונתת חיה בכולן ומתגדלים כגובה החכמה ע"י שנתווסף בהן חיה, עד שלבסוף בא לו היחידה (כתר) ואז נתווסף בכולן בחי' יחידה ונעשין כולם שלמים בנרנח"י ומלבישים שוה בשוה, שלכ"א יס לו לארכו נרנח"י לאורך ומלבישין הנרנח"י בעובי זה לזה בשוה. ונמצא דמתחילה יס לו להפראף מליאות אורך, ובעת גדילתו נתווסף בו בחינת עובי, וכמשנ"ת דתחילה היה לו להפראף נה"י לאורך, ושזב צבוא החג"ת נגדל הגה"י וכו', עד שנעשין כולן בעובי ובאורך. ועי' בזה בדברי האש"ל באור"ח, שער העיבורים פ"א דף ל"ח ע"ב.

ודע כי מה שאמרנו לעיל לכל פרט יס לו בעובי עור בשר גידין עצמות ומח שבעצמות, כן הוא בכל פרט מאלו הפראפים שנגדלו ונעשו בעובי ובאורך,

כגון פר' נה"י לעצמו יס בו עור בשר גידין וכו', וכן פראף החג"ת לעצמו יס בו עור בשר וכו', וכן הוא בכל פראף ופראף פרטי לעובי שיש בו בפרטותו פראפי אורך יס לו בעובי עור בשר וכו' פרטיים, מלמד הפרט האחרון שבכולן שאין בו כי אם אורך בלבד. לאי נפרט בו עובי לעור בשר וכו' לעצמו, נמצא שעדיין אינו הפרט האחרון, ופרט האחרון הוא כגון עור הפרטי לאותו הפרט שעוסקים בו ותפסים בו עתה, שלו לעצמו י"ס לאורך, אך אינו בעובי כי אם עור פרטי לאותו הפרט המדובר, ואין בו התחלקות נוספת של עובי לעור בשר וכו', ואמנם אף בפרט אחרון זה כאשר תחפץ לפרט בו בפרטות יתר תוכל לעשות בו עור בשר וכו', אלא שכל דברי הרז"ל עפ"י ערכי הכינויים לא יהי' בו כ"א פראפי אורך בלא פירוט לעור בשר וכו' לעובי והבן.]

ד.

אופן ג' בהבנת עובי ואורך שהם בחי' כמות ואיכות

ואופן השלישי הוא בהקדם דברי רבינו התו"ח בכמה מקומות ומהן בדף כ"ג ע"ב וז"ל וא"ת א"כ שבכל אחד יס בו א"ק ואבי"ע, למה הכתר דס"ג נשאר למעלה מכתר דזו"ן דא"ק, והכתר דע"ב למעלה מכתר דס"ג וכו', כיון שבכל פרט יס בו א"ק ואבי"ע כולם שוין, (י"ל) זה שכתב שהם זה למעלה מזה הוא באיכות לא בכמות, ר"ל שאינו משיג בו לקבל שפע ממנו כי אם משם ולמטה, וזהו נקרא הלבשה, והוא ע"ד מ"ש הרז"ל בכ"מ שנה"י מלביש לחג"ת מת"ת של

פראף החג"ת ולמטה, ובכ"מ כתב שמלבישים זה לזה בשוה. האמת הוא שמלבישין זה לזה בשוה, אלא מפני שכל ל' ספירות של פראף הגה"י כל אחד אין בו כי אם נה"י, אינו יכול להשיג כי אם מנה"י של פראף החג"ת, נקרא שמלביש אותו מנה"י ולמטה וכו', עי"ש.

וע"ע בתו"ח (להלן קנ"ב ע"א) וז"ל: ומ"ש עוד שם באותו פרק כי רגלי כולם שווים למטה ומסתיימים בסיום האצילות, אמנם יתפרדו בראשיתם ויהיה

זה למעלה מזה, וכן כתב בשער הגלגולים כמ"ס לעיל, וכבר כתבנו למעלה שהוא באיכות, ר"ל שלעולם בבחי' הכמות מלבישים זה לזה בשוא, אבל באיכות, האילות היא למעלה מהבריאה וכו', עכ"ל. והנה מדבריו למדנו דלעולם עמידת כל הפרלופין הוא שוא בשוא מראש א"ק עד סוף העשיה. ועוד שכתב הרש"ס בריש הקדמת רחוק"נ (דף ב' ע"ב)

ד"ה ועוד מדברי הרז"ל דרוש ז' דשער ל' דכל הפרלופין מלבישין זה לזה בשוא מטבוא דא"ק עד סוף העשיה ועיי"ש. וכולן הן בעובי מלבישין זה לזה בשוא. ובכ"מ שתמאל דדברי הרז"ל הלכסת אורח אינו כפשוטו כי אם באיכות ולא בכמות, וכלומר בבחי' ההשגה עומדין זה תחת זה משא"כ בכמות עומדים כולם בשוא.

ה.

עומק ביאור ענין אורך ועובי בכמה בחינות

והביאור בעומק בכל זה הארכנו הרבה בס"ד ששיעורים להקדמת רחוק"נ קחנו משם, וקילור הדבר הוא: דלעולם האורך והעובי דא ודא אחת הן, ולא זאת כלל שאינם סותרים זה לזה, כי אם עוד משלימים זה את זה, וזולת תרוייהו כחדא לא יבוא ביאור הפרלופ כראוי, והארכנו שם בכ"כ אנפין לבאר החילוקים בזה. עיי"ש דב' מיני הבנה והשגה הם, דהבנת האורך הוא האיד העליון משפיע בתחתון, והבנת העובי הוא האיד יש בו בהתחתון כל הפרטות ע"ד כל מה שיש בהכלל יש בהפרט. ועיי"ש עוד דהאורך הוא הבנת הכמות והעובי הוא הבנת האיכות, הנזכר בדברי הרש"ס בהקדמת רחוק"נ דף ג' ע"ג, וכמו שביאר בתו"ח בכ"מ.

אחרן מסטרעשלא והעתקנו לשונו שם, ונמאל דבכל מקום שימאל המכוין נעשה מרכבה לבחי' זו ולפרט זה, דהלל כל פרט ופרט יש בו לעלמו א"ק ואבי"ע שלמים ומלביש בשוא לכל המדרגות והפרלופין העליונים והתחתונים, אלל שהוא חילון אליהם, ונמאל דנעשה המכוין מרכבה לכל פרט, דהלל גם הוא יש בו א"ק ואבי"ע, ומלביש הוא בבחי' החיטונית מכולם, וכולן מתלבשים בתוכו ובפנימיותו. ועיי"ז יש בו הכח לדרר צירורין ולהעלותן לכל מקום שיחפוז, ולתקן כל המדרגות עליונים ותחתונים, והבנה זו דכל פרט ופרט נעשה על ידה מרכבה לשכינה היא תכלית לימוד חכמת הקבלה.

ועוד ביארנו שם לאורך הוא בחי' התהו והעובי הוא בחי' התיקון, ועיי"ז יובן עומק ענין התכללות והתקשרות שהרחיב בה הרש"ס מאור, והוא פלאי ותימה מה הועיל בזה, ואמאי ראה האורך להרחיב בה כ"כ שלא דרכו שנקיט בכל

ועוד הארכנו שם דעפ"י ההבנה הנז' בעובי נמאל דהאדם התחתון יש בו בתוכו כל עולמות הא"ק ואבי"ע וכולן בפנימיותו ממש, (ע"ד שכתב הגה"ק מוה"ר

מקום בקלירת האומר וקילר במקום שאמרו להאריך, וכאן האריך טובא יותר מכל מקום. ולהג"ל יובן מאוד ואכמ"ל.

וגם ביארנו דאורך עניינו הפלאה וריחוק והוא בחינת יראה שהוא ענין עליון ותחתון והרגשת הריחוק של התחתון להיות ירא כראוי מן העליון, משא"כ עובי הוא בחי' קורבה גדולה שמלבישים כל המדרגות בשוה זה לפנים מזה והוא

בחי' אהבה, וגם בבחי' עובי שייך יותר השגה מבחי' אורך שהוא רחוק ומופלא מאד, וז' בחינות אלו של אורך ועובי הם בחי' חכמה ובינה בחי' ימין ושמאל, ועכ"פ שתי הבחינות לריכות תמיד בכל כוונה ובכל השגה ובכל דרך עבודה. (עיי"ש שיעור ז' בהבנת דברי התו"ח קלה ע"ב, ושיעור ז' מורקף לשיעור ז', שיעור ד' מדף יא"ב ולהלן, שיעור י"ח, ושיעור ח' שהארכנו בו הרבה בביאור עפ"י דרך העבודה ועוד).

ו.

אופן א' ליישב סידור היר"א דרך הבוונה הוא כפי האיכות

ומעתה אחר הקדמה זו נתנה ראש ונשובה ליישב דברי היר"א שסידר בסידורו אופן עמידת הפרטופים הנתקנים בימי העומר עפ"י סדר אורך לאורך, ללא בהבנת רוב ככל תלמידי מרן הרש"ש שסידרו הפרטופין עפ"י הבנת אורך לעובי, וככל הג"ל.

והנה למש"כ משמיה דהתו"ח לק"מ, וי"ל לעולם סדר עמידת הפרטופין הוא בעובי מלבישין זה לזה בשוה, ומה שסידר לכוון המשכת המוחין בציור כסדר של אורך אינו אלא עפ"י השגת התחתון בהעליון – שהוא חילוקי המדרגות באיכות הנקרא אורך ולא בכמות וכמשנ"ת לעיל,

וועי' בספר קנין פירות שהעתיק היר"א דברי מרן התו"ח הג"ל. ומעתה י"ל לעולם מודה היר"א ודאי לכל תלמידי הרש"ש לאופן עמידת פרטופים הכוללים דהז"א הנתקנים בימי הספירה הוא בעובי ולא באורך, ומה שסידר באורך הוא לפי שעפ"י ההשגה כן הוא האמת, דבערך העליון נמצא שעומד התחתון תחתיו ואינו שוה בשוה אליו וכנ"ל, ואתי שפיר דאלו ואלו דברי חלקים חיים ודא ודא אחת היא, והנפ"מ הוא רק באיזה דרך עבודה לכוון צפועל עם כפי דרך השגת התחתון בעליון שהוא כפי ערך בחי' האיכות, או כפי דרך העובי שהוא כפי הכמות אשר מלבישים זה לזה בשוה וכנ"ל.

ז.

אופן ב' ליישב סידור היר"א עפ"י התכללות העולמות

ועוד יש ליישב הסידור שסידר היר"א עם שאר מפרשי הרש"ש בפשיטות יותר, וי"ל דלא ודא אחת היא, אלא זה

קודם ההתכללות והתקשרות וזהו לאחר ההתכללות והתקשרות, להנה מתחלה קודם התיקון היו הספירות לפי סדר אורך

לאורך, שהי' ספירות לכל פראוף ופראוף היו מסודרים זו באורך, ואחר ההתכו"ה נתחלפו כל פראופי האורך עם פראופי העובי, ודרך משל י' ספירות לחכמה נעשו חכמות די' ספירות, להיינו כתר לחכמה נעשה חכמה דכתר, וחכמה לחכמה נשאר בעצמו, ובינה לחכמה נעשה חכמה דבינה, וכן עד"ז כולן. ונמצא דקודם ההתכו"ה היו מסודרים באורך, ואחר ההתכו"ה נעשו מסודרים בעובי.

[ובע"ה נבאר במ"א איך היה ענין ההתכללות, האם קודם ההתכו"ה הי' בכל פראוף ופראוף י"ס שכולן מבחינת עצמו ואחר ההתכו"ה נעשה כל פראוף כולל מכולן, או דלמא דהוי בדרך ההפוך דמתחילה הי' כל פר' ופראוף כולל מכולן על דרך עירבוב של שמן דבש וחלב המעורבין זה בזה שנזכר בלשון רבינו האריז"ל במצו"ש, ואחר ההתכו"ה נעשה כל פראוף ופראוף כולל מבחינות עצמו בלבד, ובע"ה יתבאר שם דב' הבנות אלו אינן סותרים זה את זה, אלא הם מאוחדים בתכלית היחוד ואכמל"ב, ועתה נבאר ההבנה כפי האופן הראשון דמתחילה הי' בכל פר' ופר' הספירות דמבחינת עצמו בלבד, ואחר ההתכו"ה נעשה כולל מכולן].

ועפ"י ניחא מה שסידר היר"א בסידורו איור האורך, לפי שהוא האיור

האמיתי דקודם התיקון, וכיון בזה להורות אופן הכוונה לכיון נורת ואופן עמידת הפראופין כפי שהיו בעת שנפלו לבי"ע ולצדדן ולהעלותן מבי"ע ולהשלים תיקונן עד שיתכללו ויתקשרו זה עם זה ויעשו בעובי מלבישין זה לזה, וכלו' די' ספירות לחכמה לאורך יתכללו ויעשו חכמות די"ס, ולרמוז כל זה אל המכוין סידר כאן איור האורך שהוא האיור דקודם ההתכו"ה, והבין. (ואולי שמענו זאת מפיו מו"ר הגר"מ ש"ץ שליט"א).

[ואמנם והיותר נראה בדרך ההפוך והוא עפ"י הבנה הב' הנ"ל דתחלה הי' לו לכל פראוף מכל הבחי' כולן, שהי' כל אחד כולל מכולן באופן של תערובת כנ"ל, ואחר ההתכו"ה נעשה כל פר' ופר' כולל מבחינות עצמו בלבד. וכלומר דמתחילה הי' י"ס לחכמה כוללים כל החכמות הפרטיים דעובי, דכל הפראופים כולן, ואחר התיקון התכללו והתחלפו ומה שהיה י' חכמות דעובי נעשה י"ס לאורך לחכמה, והי' ספירות לחכמה נעשו הי' חכמות דעובי, ועפ"י נמצא דמה שסידר היר"א איור הפר' באורך הוא לאחר התיקון שנעשו הספירות באורך כסדר קוין, והבין. והבנה זו היא הנראית יותר אמיתית לפי שכך נראה ממשמעות דברי מוהר"א חזן בנה"ש וממשמעות דברי רבינו התו"ח, וכ"ע לעת הפנאי].

ח.

אופן ג' ליישב סידור היר"א עפ"ם גידול הפרצופים

עפ"י אופן הב' דענין עובי הנז"ל, שהוא על ידי גידול הפראוף. ובהקדם דלכאור

ובאופן אחר נבאר ליישב מה שסידר היר"א איור אורך לאורך, והוא

ל"ב ענין השתוות הפרלופין וסדר גילתון
באופן שנתבאר לעיל שמלבישין זה לזה
בשנה לאחר שנתגדלו. להנה נודע מש"כ
מן הרש"ש בארוכה בהקדמת רחוקה"נ (דף
ח ע"א ד"ה נחזור) ולהלן שם בביאור אופן
הגדלת הזו"ן וכל הפרלופין ע"י קבלתם
המוחין עיי"ש. וע"ע בנה"ש (י"ג ע"א ד"ה
אמנם) שמבאר סדר תיקון פרלופ הימים
וסדר תיקון פרלופ הזמנים, ובתו"ד שם
(י"ג ע"א, ע"ב) וז"ל: ובכל יום נתקן פרט
אחד דכללות א"ק ואבי"ע כפי סדר וכו',
ובכל תפלה ובכל מלוא הגעשים באותו
יום, מתבררים ועולים צירורים חדשים
אשר לא נבררו ולא עלו מיום שנברא
העולם עד היום הזה, ואלו הצירורים
שנבררו ונתקנו היום, עולים ומלבישים
לצירורים שנבררו ונתקנו אתמול, ונעשים
חינוניות להם. והצירורים של אתמול הם
בערך פנימיות להם, כי הם לפנים מהם
וקרובים אל המאכל מדרגה אחת יותר
מהם, ואלו הצירורים של אתמול הם
בערך חיון לצירורים שנבררו ונתקנו
ביום תמול שלשום, וצירורים דתמול
שלשום הם פנימיות להם, כי הם לפנים
מהם, וקרובים אל המאכל מדרגה אחת
יותר מהם. וכן עד"ז הוא בצירורים
המתבררים ונתקנים למחר, שעולים
ומלבישים לצירורים שנבררו ונתקנו היום,
ונעשים חינוניים להם וכו', כי הצירורים
שנבררו ועלו ונתקנו היום, הנה הצירור
והתיקון ההוא נקרא צירור ותיקון בערך
המדרגה ההוא, אבל בערך מדרגה יותר
פנימית עליונה, עדיין צריכים צירור
ותיקון יותר, ולפיכך למחר צעת עליית
הצירורים החדשים ותיקונם, גם צעת

ההיא נבררים ונתקנים הצירורים שנבררו
ונתקנו היום צירור ותיקון יותר מעולה
וכו', ומתקדמים אל המאכל מדרגה אחת
יותר, והצירורים של מחר עולים למקום
שהיו זה אלו הצירורים, וכעד"ז גם
הצירורים של אתמול נבררים צעת ההיא
צירור יותר מעולה, ועולים ונכנסין
למדרגה יותר עליונה ממה שהיו וכו', וכן
עד"ז נעשה בכל העולמות, כי עולים
מיום ליום לשבוע, ומשבוע לחודש,
ומחודש לשנה, ומשנה לשמיטה,
ומשמיטה ליוזל, ומיוזל ליוזל, עד
המאכל העליון, עד שצכל יום נשלמה
מדרגה אחת הסמוכה אל המאכל
להתתקן ולהזדקך תיקון וזיכוד שלם,
ונדבק במאכל. וכן עד"ז וכו' שתא אלפי
שני ע"ד הגז"ל, עד שצשתא אלפי שני
דהוי עלמא חד, נשלמו כל העולמות
להתצבר ולהתתקן ולעלות ממדרגתם
מדרגה אחת שלימה, כל פרט למדרגה
שעליו, כי שתא אלפי שני הוא זמן צירור
ותיקון ועליית עלמא חד, שהוא מדרגה
אחת לכל העולמות, ול"צ למצין כי לא
נוכל להרחיב עוד הדיבור הצריך, כי
הדברים עתיקין עמוק עמוק והמשכיל
יבין, עכ"ל.

וע"ע בנה"ש (ל"ד ע"א ד"ה אמנם) ככל
הכתוב שם עיי"ש, ועוד עי' בדברי
הרז"ל בשעה"כ (דף נ"ט סוע"א וריש ע"ב),
ובתו"ח (דף ע"ז ע"א) ובחסדי דוד (אות ע"ז)
דף נ"ב ע"א וע"ב) עיי"ש בסו"ד שכתב
בזה"ל: באופן שאין פרלופ בעולם נשלם
בכל בחינותיו, עד שיעלה ג' מדרגות
למעלה ממדרגתו, ולכן במנחת שבת שאז

נשלמים כל העולמות, עולה א"א דאילות לא"א דא"ק, ואו"א עילאין לאו"א דא"ק וכו', ובריאה ליססו"ת דאילות הנקרא בריאה דאילות, ויכירה לז"א דאילות הנקרא יכירה דאילות, ועשיה לטו"ק דז"א דאילות הנקרא עשיה דאילות, ואז נשלמו כולן בבחי' נרנח"י וזו היא מדרגתן האמיתי, עכ"ל.

והנה מדברים אלו שהעתיקנו לעיל למדנו סדר עליית הפרצופים והעולמות האידך עולים הם כולם כאחד מדרגא לדרגא עד שנכללים במאיל, ובכל יום נכללת מדרגה אחת במאיל, עד שבגמר שיתא אלפי שני נגמרים כל העולמות והפרצופים להתתקן, ודבקים כולם במאילם.

ז.

במה תמיהות בענין גידול הפרצופים ועליית המדרגות

והנה ל"ב בתרתי, חדא לכיון לנתבאר בדברי הרש"ש במקומות הנז' דכל הפרצופים וכל העולמות עליונים ותחתונים עולים כאחד, (עי' בהקדמת רחוקה"נ הנ"ל שביאר בארוכה סדר עלייתם), וכגון דרך משל דכאשר מקבל ז"א מוחין דנשמה מיססו"ת ועולה ומלביש למקום יססו"ת, אז באותו הזמן קבלו יססו"ת מוחין מאו"א עילאין ונתעלו והלבישו על מקום או"א עילאין, ובאותו הזמן ממשי נתעלו או"א עילאין והלבישו לא"א, וכן א"א עלה והלביש לעתיק ועתיק לעולמות אח"פ שהם ס"ג דא"ק וס"ג דא"ק למקום ע"ב דא"ק וכו' וכו' עד שעלתה מדרגה העליונה ביותר לא"ס והלבישה לא"ס ונדבקה במאילה, וא"כ האיך יבואר שמועה זו עם מ"ס דסדר גידול הפרצוף הוא שנעשה מאורד לעובי כמשנ"ת דבבוא החג"ת לפרצוף היניקה השלים הוא גם חג"ת לפרצוף העיבור ונשתוו שניהם, וכן בבוא החצ"ד לפרצוף הגדלות נשלמו גם פרצוף החג"ת (יניקה) ופרצוף הנה"י (עיבור) במוחין דחצ"ד,

ונעשו שלשתן מלבישים זה לזה בעובי שיהיה בשוה. וכבר ביארנו שכן הוא עד"ז סדר הגידול דכל פרצוף ופרצוף בין בפרטות ובין בכללות, דתחילה בא לו הנפש ושבו בא לו הרוח ועי"ז נתווסף ברוח בחי' נפש, ושבו בא לו הנשמה ונשלמו בהרוח והנפש בחי' נשמה, וכן עד"ז מתגדלים והולכים הספירות, ונמצא דבסיום גידול הפרצוף עומדים כל הנרנח"י שיהיה בשוה ומלבישים זה לזה בעובי באופן שנגשם לכל אחד נרנח"י באורד ונתגדלו כולם בשוה. ותימה גדולה האיך אפשר להיות כן דהרי בזמן שנתעלה הנה"י ונגשם בו חג"ת בו בזמן ממשי נתעלה החג"ת והלביש לחצ"ד. וכן בו בזמן ממשי נתעלה החצ"ד והלביש לנה"י דפר' העליון וכן הוא בפרטות כל ספירה וספירה וכל פר' ופר', דבאותו הזמן שנתעלה התחתון והלביש להעליון בו בזמן ממשי נתעלה העליון והלביש לפר' שעל גביו, וכן כולם עד רום המעלות כמשנ"ת, וא"כ אימתי ישתוו הפרצופים וילבישו זה לזה בשוה, והלא תיכף

בהתגדל התחתון כגובה העליון, מיד נתגדל גם העליון והלביש לפררצוף שע"ג.

אמנם קושי' זו מתורכת בחזרתה דהנה לכא' ל"ב מש"כ לעיל מדברי מרן הרש"ש דבכל יום נתעלה מדרגה אחת ונדבק במאיל, וכן הוא מיום ליום עד שיתא אלפי שני, ולכא' מפשטות ההצנה דדברים אלו נראה כאילו נאמר דבסיום שיתא אלפי שני יסובו כל המדרגות כולן ויעמדו שזה בזה דבוקים במאילם, והאיד יתכן דבר זה, והלא א"ס אין לו שיעור ואין לו סוף וקצבה, וכל כמה שיתעלו התחתונים עדיין לא יגיעו לחקר תבונתו לעמוד ולהדבק בעצמות המאיל ח"ו, דהלא גבוה מעל גבוה ומעולם ועד עולם הוא בבחי' אין סוף וכדברי הרז"ל בשער ההקדמות ומרן הרש"ש בהקדמת רהח"נ דף ג' ע"ב ד"ה הרי וז"ל: "כי א"ק הוא בחי' ז' מ"ה וז"ן בערך הקודם אליו", עכ"ל. וע"ע בהקדמת רחוק"נ דף ט ע"א ד"ה וכן אח"כ וז"ל: "וכן נתווסף פרצוף חמישי לא"א מאורות גולגלתא דא"ק ונגדל כמוהו, ומקבל אותו ע"י פרצוף עליון הקודם אליו, כי אפילו א"ק עצמו נקרא ז' ל"ן לערך הקודם אליו וכו', עיי"ש. וא"כ כיון דמדרגות העליה אין להם סוף וכל מדרגה ומדרגה נקראת ז' ל"ן בערך מדרגה שעל גבה, נמצא שצירוף שנתעלו בתחילת שית אלפי שני ונדבקו

במאילם, אינן עומדים בזה עם הצירוף הנתקנים בסוף שית אלפי שני, דאילו הראשונים נתעלו מאז למעלה למעלה ממדרגת אלו האחרונים, דהלא אין סוף לסדר העליות, וכל מדרגה ומדרגה עד א"ס נקראת ז' ל"ן לערך המדרגה שתחתיה, וכדברי הראב"ד בפירושן לספר יצירה עיי"ש. וכל הקודם בעלייתו קודם בהתקדמותו והזדככותו והתדבקותו עם המאיל העליון, והאיד נאמר דנשתוו כולם בהתדבקותם בא"ס.

[וע"ע בספר בני אהרן על שער הגלגולים הקדמה כ"ט אות א' שהאריך בענין זה, ובתו"ד כתב וז"ל: "הרי שאין קץ וסוף אל התיקון" עכ"ל. ועיי"ש עוד. וע"ע תו"ח קט"ז ע"א, וע"ע בל"ג ח"ד בסוף הספר, וע"ש עמ' קל"ג אות י"ח דלאחר שית אלפי שני אז נעדרת ממציאותה ונעתקת למציאות המדומה שעלתה במקומה, וגם אז הוא ו"ק בערך עוד מדרגה למעלה וכו' וכו', וכל שיש עוד מדרגה למעלה ממנה הרי היא חסרת תיקון כלומר זיכוד" עיי"ש עוד. וע"ע שלום ירושלים עמ' ס"ד דמרמז דדברי מרן הרש"ש לדרושי המלבוש שלמעלה מא"ק עיי"ש. וע"ע שמן ששון על שער ההקדמות דף פו ע"א ד"ה עוד. וכבר הארכנו הרבה בזה בשיעורים להקדמת רחוק"נ עיי"ש ולהלן, ואכמ"ל.

.

כל שית אלפי שנין הוא בירור ותיקון "עלמא חד"

ע"ב הנז"ל וז"ל: "כי שיתא אלפי שני הוא זמן בירור ותיקון ועליית עלמא חד שהוא

אמנם הביאור הנכון בכל זה דעה"י הוא במה שכתב מרן הרש"ש בדף י"ג

מדרגה אחת לכל העולמות. וביאור הדבר, להנה נתבאר בכ"מ (עי' שיעורים להקדמת רחוק"י שיעור ט' עמ' ד' ולהלן) דקו הא"ס אינו אלא מדרגה שעפ"י תורת ערכי הכינויים נקרא א"ס בערך כל העולמות שתחתיו, עי' דב"ש (דף כ"א ע"א ד"ה גס בבחי' הג'). וע"ע סד דף נ' ע"ב ד"ה סס בראשיתו), ובספר דעת ותבונה להגה"ק מוה"ר הרי"ח הטו"ב (פרק ד' דף ל"ג ע"א ע"ב). וראה לו עוד בספרו עוד יוסף חי בקונטרס "חוט המשולש" סוף פר' וישב בתשובה הג', שמסר ראיות ברורות דיך צו בהקו חילוקי מדרגות, והא פשטא דבא"ס עצמו אין צו חילוקי מדרגות, להלא הוא אור פשוט בתכלית הפשיטות, וע"כ להתגלות הקו שבו מלובש אור א"ס אינו כ"א עפ"י ערכי הכינויים, וע"ד שכתב רבינו התו"ח (בדף ז"ח ריש ע"ב) וז"ל: "והפירוש שפ"ג אותו הפירוש שעל גביו נקרא א"ס בערכו, כמ"ס במ"א, ועי"ש (בסוף העמוד ובדף ז"ט ריש ע"א) וז"ל "נראה שאו"א הם בחי' א"ס בערך זו"ן שנקרא בערכם ה' אלקיכם" עכ"ל.

הפשיטות, לפי שאין להתחתונים השגה במקום עליון כ"כ, ולערכם כל מה שלמעלה מן ההשגה נקרא אין סוף, וכל חילוקי המדרגות שבו הרי הם כאור פשוט ונעלם לפי שאין משיגים צו מאומה. [ועי' היטב לשון הרב בע"ח (שער ג' פ"א) וז"ל: ותחלה משתלשל ממנו באמצעיתו א"ק הנזכר בתיקונים (תי' ע') דקל"ב], ובבחינת היותו שניות לא"ס נקרא "אדם דבריאה", עם שהוא קודם אצילות. גם נרמז אדם זה (בזוה"ק פרשת פקודי דף רס"ח במאמר אר"ש ארימית ידי בלחותין לעילא וכו') טי"ת היכלין כו' כולהו איקרון אין סוף עכ"ל. כי זה האדם כלול מי' ספירות וכולן נקראים "אין סוף" בערך עולם האצילות שלמטה הימנו, וזה הא"ק נחלק לאלפים ולרבבות עולמות וכו', עכ"ל. הרי כך להדיא שא"ק נקרא בערך העולמות שלמטה ממנו אין סוף, ובערך מה שלמעלה ממנו נקרא אדם דבריאה, וגם בערך עצמו יש צו י' ספירות ורבבות עולמות].

ובזה יש לפרש דברי מרן הרש"ש שכתב דבסוף שיתא אלפי שני נתקן עלמא חד, וכלומר דבחינת ההתגלות שחפץ המאציל שיתגלה עד לגמר וסיום שיתא אלפי שני, הוא נקרא "עלמא חד" ובגמר תיקון שיתא אלפי שני נמצא שנתעלו ונתקנו ונזדככו העולמות כולן עד למדרגה זו הנקראת לערכן סיום וגמר התיקון, אמנם בערך העליונים אין גמר תיקון זה שלמות התיקון, לפי שאינו כי אם "עלמא חד", ואחריו יהיו עוד עולמות לאין קץ לנצח

ונמצא דכינוי א"ס הוא ענין התלוי בערכין כפי איזה בחינה שמעריכין אותו. והנה בכללות העולמות כל שלמעלה מגולגלתא דא"ק נקרא א"ס לערך כל מה שתחתיו, והיינו טעמא, דאע"פ שיש צו לערך עצמו חילוקי מדרגות לגבי מה שלמעלה ממנו עד אין סוף ממש ונמצא שלערך עצמו אינו אור פשוט, מ"מ לערך ההתגלות שחפץ המאציל לנלות לאורך התחתונים נקרא ממש ולמטה א"ס ואור פשוט בתכלית

מאצילו, אמנס נקרא שלם בערך התחתון ממנו, אבל לפי האמת אין שלמות ממס כ"א הא"ס בעצמו שהוא המאציל העליון ב"ה וב"ש. וכמ"ס בזה בדאל"ג הנ"ל.

נחסי, לפי שאין במציאות שום נאצל שאינו כריך עוד לזיכוד אחר זיכוד, שכיון שהוא נאצל בע"כ יש למעלה ממנו בחי' מאצילו שהאציל אותו ומקיימו, ולעולם יהי' הוא חסר בערך

יא.

עומק ענין גידול הפרצופים הנעשים שוה בשוה

להוליד כריך לעלות מ"ן עד הא"ס, ואין הדבר כן, אלא שא"כ לעלות מ"ן כי אם עד אותו פראוף שעל גביו הסמוך לו, והוא כלול מהפרצופין העליונים ממנו וכו', ומפראוף שעל גבי אותו הפרצוף שעל גביו הוא נקרא א"ס בערכו עכ"ל. ועפ"י נמצא דדברי הרש"ס קאי אפרטי הפרצופין.

וביאור הדבר הוא שצכללות המדרגה שאינה מושגת אל התחתון נק' א"ס לערכו, לפי שלערכו אינו משיג זה מאומה, וכן הוא ממס בכל פרט ופרט, אותה המדרגה העליונה שממנה באים להמשיך אל התחתון, מאחר ואין התחתון משיג זה לערך מדרגה זו שעומד זה עתה, לפיכך נקראת א"ס לערך התחתונה, דכלל הדבר הוא דכל מדרגה שאין התחתון משיג זה בערך שעומד זה, נקרא א"ס לערכו, ודו"ה.

ועפ"י י' לבאר דמה שנתבאר בסדר גידול הפרצופים, כן הוא בכל מקום ובכל פרט, וכגון בעת שממשיכין לפר' הנה"י מוחין דיניקה מחג"ת שהוא הפרצוף שע"ג הנה"י, הנה מאחר ואין לנה"י השגה למעלה מן החג"ת עפ"י

והנה נודע דכל מה שי' צכלל י' צפרט וכלומר לעל דרך שהדרגת א"ס לערך כל הנבראים אינה כי אם מדרגה הנקראת א"ס עפ"י ערכי הכינויים כמשנ"ת, כן הוא ממס בכל פרט ופרט בעת גידולו ובעת תיקונו, דמה שלמעלה ממנו נקרא א"ס לערכו, דהנה עי' במה שהרחיב מרן הרש"ס לבאר בהקדמת רחוק"נ ענין ההתכללות וההתקשרות שנעשה בין כל פראופי האצילות ולמעלה מהן עד לע"ב ס"ג דא"ק, האיד נחכללו ונתקשרו זה עם זה. ובאנו בזה בארוכה בשיעורים שם לענין זה להתכו"ה הוא הוא עיקר התיקון, ובלעדו אין התיקון עולה בשם תיקון גמור, (עי' בשעורי רחוק"נ ואכמ"ל) והנה כל מה שי' צכלל י' כיוצא בו צפרט. וכל' דצכלל פרט ופרט אנו מעריכין עפ"י ערכו א"ק ואצ"ע משלו, וככל סדר ההתכו"ה הנעשה צכללות נעשה גם בכל פרט ופרט צפרטות, (ויבאר יפה עפ"י מה שבארנו לעיל מדברי התו"ח דכל דברי מרן הרש"ס בסדר עליית הבירורין עד לע"ב וס"ג דא"ק, כולן הן צפרטות הפרצוף שעל גביו, וכמ"ס רבינו התו"ח (דף ט"ז ולהלן דף כ"ח ע"ב) וז"ל: ומכאן אנו לומדים, שאעפ"י שכתב הרב ז"ל שצכלל זוג שהוא

ערכ זה שעוסקים בו עתה שהוא להמשיך לנה"י מוחין דיניקה, ע"כ קרי ליה למדרגות ש"ג חג"ת בחי' א"ס, וכיוון שלמעלה מחג"ת נקרא א"ס, ממילא נמצא דכאשר נתגדל הנה"י ונשלם בו מוחין דיניקה נעשה שזה בקומתו לקומת החג"ת, דכל מה שלמעלה מן החג"ת נקרא א"ס, והוי לי' כבחי' אור פשוט שאין בו חילוקי מדרגות, דכל המדרגות העליונות שוין בזה ונקראים כולם כאחד מדרגת א"ס, וזהו הביאור בכל מקום שנתגדל התחתון ונעשה שזה להעליון, דאינו כפשוטו, לפי שפ"י האמת אין התחתון נעשה לעולם שזה להעליון, וכנ"ל דבעת שנתעלה התחתון, באותו עת נתעלה העליון גם כן וכן כל המדרגות של עולם עד א"ס, אלא שבדרך התחתון לפי שאינו משיג טפי, נחשב עליון זו להשתוות עם העליון, כיון שלמעלה מזה נקרא א"ס בערכו, ונמצא דאע"פ שנתגדל הפרט ונעשה שזה

להעליון, מ"מ אין זה אלא עפ"י ערכי הכינויים, כיון שמכנים למדרגה העליונה מהם א"ס. אמנם עפ"י האמת עדיין זה למעלה מזה.

ובעתה עפ"י הקדמה זו יס ליישב יפה מה שבסידור היר"א סידר עמידת הפרטופין באורך, דלעולם י"ל דהאיור האמיתי הוא אורך דעובי וכנ"ל, כיון שנתגדלים כל הפרטופין עד שהלבישו זה לזה בשוה דעובי לאחר גידולם, אמנם אין זה סותר לאיור האורך, כיון שמה שאמרנו שנתגדלו הפרטופין עד שגששוו כולן בהשוואה אחת, אינו אלא עפ"י ערכי הכינויים, דחשבינו להפרטופין שלמעלה מהן כא"ס כמשנ"ת, אמנם עפ"י הערך האמיתי, הלך אינם שוה בשוה כי אם זה למעלה מזה באורך, וע"כ סידר היר"א בסידורו אף את מדרגות העובי כאיור האורך, והבן. ועי' להלן.

יב.

ענין ההתכללות והתקשרות הוא עצמו החילוף וסוד הזיווג

דא"ק, ועיי"ש דמדבריו הק' למדנו דענין זה דהתכו"ה לא זו בלבד שנעשה בעת התיקון בריש האללת פרטופי האלילות, כי אם דוגמתו נעשה בכל יום ובכל עת ובכל רגע, דבכל העלאת בירורין ותיקונים בכל פרט ופרט יס בו כל הפירוט דהתכו"ה.

והנה מצינו לרבינו התו"ח בכ"מ (ע' דף ז' ע"א, מ"ג ע"א, כ"א ע"ב, ל"ח ע"ב)

ודע דמ"ש דבעת שממשיכין מוחין דיניקה מחג"ת לנה"י חשבינו ליה לפרטופי ש"ג גביו בחי' א"ס, מוכרח הוא מדברי מר"ן הרש"ש שהרחיב הדיבור בענין ההתכללות והתקשרות העולמות, ובארנו בארוכה (בשיעורי הקדמות רחוק"ט) גדול האורך בהתכו"ה עד שכלתו וזולתו אין התיקון שלם, והנה ביאר הרש"ש את ענין ההתכו"ה האידך הוא בכל הפרטופין העליונים והתחתונים עד לע"ב וס"ג

דהזווג וההתכללות זה בזה וענין החילוף הכל דבר אחד, וזה עצמו ענין המ"ן והמ"ד, ובחי' הזווג כלי ורוחא וכו', ובשיעורי שובבי"ם תשס"א ביארנו דבריו הק' יפה עפ"י הקדמת מרן הרש"ש (בנה"ש ל"ה ע"ג בהקדמת להגדה לבנך עיי"ש) והיולא מדברינו שם, דהזווג שבו נעשה החילוף, הוא עיקר התיקון, והוא עצמו ענין ההתכללות וההתקשרות לכל פרט ופרט, אלא דנקרא בשם "חילוף", אמנם האמת הוא דהוא ממש ענין ההתכו"ה, ובזה תבין דע"ד שכתב מרן הרש"ש ביאור ענין ההתכו"ה בכללות העולמות עד לע"ב וס"ג דא"ה, כן הוא ממש בכל פרט ופרט דהרי בכל זיווג וזיווג פרטי נעשה ענין החילוף ועבדינן ביה חלוקת הפראופין הפרטיים שבו עד לע"ב וס"ג דא"ה, וזהו על ידי דעבדינן ביה א"ה ואצ"ע שלם עד שנעשה בו ענין ההתכו"ה שהוא החילוף, ונעשה בו על דרך הסדר הנעשה בכללות העולמות צעת המשכה מוחין.

והענין הוא באופן זה: דתחלה מזכרין בירורין שנפלו צדי"ע ומעלין אותם עד לע"ב וס"ג דא"ה, ואח"כ מזווגים לע"ב וס"ג דא"ה וממשיכין

תשלום ט"ס דב"ן וי"ס דמ"ה החדש, ויורדים ונמשכים המוחין החדשים עם הישנים שנתקנו מפרל"ק לפרל"ק ע"י זיווגים עד ליססו"ת, ואח"כ מתלבשין המוחין גו נה"י ליססו"ת (ולתו"ח הגז' לעיל כל הפירוט הג"ל עד לע"ב וס"ג דא"ה) הכל הוא בפרטי פרטי יססו"ת, דמפרטים בו בפנימיותו כל פרטי הפראופין ואכמ"ל) ועתה אחר שנכנסו המוחין גו נה"י ליססו"ת נעשה בהן ענין החילוף, וכלומר דיס"ס יש בו בחי' מ"ה וב"ן דמ"ה, וזהו הנקרא טיפת מ"ד, ותבונה יש לה מ"ה וב"ן דב"ן ונקרא טיפת המ"ן, ומתחלפים ב"ן דמ"ה עם מ"ה דב"ן, דהיינו דב"ן דמ"ה הנקרא בינות וגבורות דדכורא (אד שמאל שבו) נעשה חכמות וחסדים דנוק' (אד ימין דנוק'), וחכמות וחסדים דנוק' (אד ימין שבה) נעשין בינות וגבורות דדכורא (אד שמאל שבו), עד שנמצא דיס"ס יש לו עתה מ"ה דמ"ה בימינו ומ"ה דב"ן בשמאלו, ותבונה יש לה עתה ב"ן דמ"ה בימינה וב"ן דב"ן בשמאלה, ובזה נמצא שהדכורא הוא עתה כולו בחי' מ"ה, והנוק' כולה ב"ן, ובאופן זה נכנסין הם גו ז"א. וביארנו הענין יפה בקונ' "יס החכמה" פורים תש"ס הגדפס בסוף ספר "שארית יעקב" עיי"ש וזה ליוור:

קודם החילוף

תבונה		יש"ס	
ב"ן דב"ן	מ"ה דב"ן	ב"ן דמ"ה	מ"ה דמ"ה
בינות וגבורות	חכמות וחסדים	בינות וגבורות	חכמות וחסדים

לאחר החילוף

תבונה		יש"ס	
ב"ן דב"ן	ב"ן דמ"ה	מ"ה דב"ן	מ"ה דמ"ה
בינות ונבורות	חכמות וחסדים	בינות ונבורות	חכמות וחסדים

29

החילוף וההתכללות נעשה בכל פרט ובכל המשכת מוחין

והנה עפ"י יתבאר יפה דברי רבינו
התו"ח (דף נ"א ע"ב ד"ה מעשה)
מס"כ בדבריו ליישב הסתירה בדברי
מזן הרש"ס בנה"ס (דף ל"ט ע"ד) בכוונת
הנענועים לחג הסוכות, לבין דבריו הק'
בסידורו לסוכות, שהנה בנה"ס כתב
דבג' ימים הראשונים נתקנים חג"ת
ונה"י פרטיים (ולאורד) דפרלרף חג"ת,
ובג' ימים האחרונים נתקנים חג"ת ונה"י
פרטיים (ולאורד) דפרלרף נה"י, אמנם
בסידורו לא כך כתב כן אלא כתב דבג'
ימים הראשונים נתקנים חג"ת לחג"ת
וחג"ת ונה"י, שהן ב' פרלופי החג"ת
לעובי, ובג' ימים האחרונים נתקנים
נה"י לחג"ת ונה"י דנה"י, שהם פרלופי
הנה"י לעובי, וכתב רבינו התו"ח ליישב

והנה עד"ז ממס הוא בכל פרט ופרט, וכגון בדוגמא שפתחנו בה לעיל, והוא בעת המשכת מוחין דיניקה לפר' הנה"י, נעשה ג"כ כל סדר החלוקה ללעיל, עד שנמשכין המוחין במעי החג"ת (ע"י יסוד"ת), ונעשה במעי החג"ת כל ענין החילוף הנז' לעיל דבחי' המ"ד שבו שהוא בחי' המ"ה שבו יש בו צפרטות מ"ה וב"ן דמ"ה, ובחי' המ"ן שבו שהוא בחי' הב"ן שבו יש לו גם צפרטות מ"ה וב"ן דב"ן, ונעשה בו ענין החילוף, דב"ן דמ"ה נתחלף עם מ"ה דב"ן ונעשה בחי' המ"ה צפרטותו מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן, ובחי' הב"ן נעשה צפרטותו בחי' ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן, ובאופן זה נכנסין הן גו פראף הנה"י.

סתירה זו וז"ל: "ואע"פ שבמקום אחר כתב כי בג' ימים ראשונים נתקן חג"ת לחג"ת (וחג"ת) דנה"י, (וי"ל) היינו הך שהחג"ת דנה"י נעשה נה"י לחג"ת, ונה"י לחג"ת נעשו חג"ת דנה"י, עכ"ל. וכוותו שנעשה בהן ע"ד החילוף הנעשה לעולם בכל המשכת המוחין כנ"ל, וזה ליוור:

קודם החילוף

פרצוף החג"ת – מ"ה וב"ן דמ"ה		פרצוף הנה"י – מ"ה וב"ן דב"ן	
מ"ה דמ"ה	חג"ת דחג"ת	מ"ה דב"ן	חג"ת דנה"י
ב"ן דמ"ה	נה"י דחג"ת	ב"ן דב"ן	נה"י דנה"י

לאחר החילוף

פרצוף החג"ת – מ"ה דמ"ה ומ"ה דב"ן		פרצוף הנה"י – ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן	
מ"ה דמ"ה	חג"ת דחג"ת	ב"ן דמ"ה	נה"י דחג"ת
מ"ה דב"ן	חג"ת דנה"י	ב"ן דב"ן	נה"י דנה"י

ספיר יכולים לסדרם בעוצי בשוה כיון דבערך המדרגה שאנו נמצאים בה עתה נחשב שנשחוו הפרצופין, כיון שלמעלה מהן אין נחשב חילוקי מדרגות כלל אלא נחשב כערך בחי' א"ס כמשנ"ת, אמנם עפ"י האמת בערך הכלל הלא עומדים הם זה למעלה מזה, ומבואר היטב בס"ד מה שסידר היר"א אופן עמידתן באורד כפי כל משנ"ת ודו"ה וועי' בדברי מהר"י אלעזר חזן בנה"ש ל"ו ע"א ד"ה וכן עד"ז ולהלן שם שביאר ענין החו"ג דספיה"ע וכן המוחין דספיה"ע עפ"י הבנת ההתכללות והתקשרות עיי"ש בארוכה ולמש"כ יבואו דבריו על נכון בהבנה פשוטה וברורה].

וביאור הדבר לפמש"כ לעיל דענין ההתכו"ה הוא ענין החילוף וע"ד שנעשה בכלל נעשה ג"כ בכל פרט ופרט, ולפי"ז יבואו דברי התו"ח כפשוטן, למאחר לחג"ת ונה"י ב' פרצופין הן, והחג"ת גדול ועליון הוא מפר' הנה"י, ממילא נעשה בו כל הפירוט הנ"ל ע"ד שנעשה בכללות, עד שנעשה בו התיקון הגמור לערכו, שהוא החילוף וההתכו"ה וכן"ל, וכאשר תופסים הפר' לחג"ת ונה"י עפ"י ערכין אלו, נמצא דמה שלמעלה מהן נקרא א"ס, לפי שאלו המדרגות שלמעלה מהחג"ת אינן נתפסים ומושגים לפרצופים התחתונים עפ"י הערכין שאנו תופסים עתה, וע"כ

גמר החילוניות, ומאידך פעמים מכוונים בחילוניות עד גידול מכוסים, ושוב אח"כ אין מכוונים כי אם בפנימיות ואמרינן דהחילו' נגדל עם הפנימיות כאחד וא"ל לכוין שוב בחילוניות בפנ"ע, וכנודע כ"ז לעובדי ה' כוונה בענין כוונות העמידה שיש בו חילוניות דפנימיות, ופנימיות דפנימיות, ופנימיות דחילוניות, וכן כוונת ד' מעשים דיפנה ויטול ליאת ותפילין שבהן נתקן החילו' דחילו' ותשלוס גידולו וזיווגו נעשה ממילא עם הפנימית כאחד, ואכמ"ל ולפרט כו"כ דוגמאות ושינויי בחינות כידוע.

והנה נודע דההחילו' הוא בחי' ו"ק והפנימיות בחי' ג"ר (ועי' נה"ש דף י"ג ע"ב) והרי הם כבחי' חג"ת וחצ"ד, ואי נימא דבכל גווי צעת גידול החצ"ד נגדלים ממילא החג"ת והנה"י, א"כ לא הי' מקום לכוין כלל בחילוניות אחר שנתקן הפנימיות, דהלכ' נתקנים הם מאליהם, ונמצא דכו"כ ענינים בסדר הכוונות אינם עולים יפה, וע"כ ל"ל דהגידול אינו נעשה לעולם מאליו, ול"ב.

והנראה בזה דאפשר להגידול להיות בדרך ממילא ואפשר לו להיות בדרך כוונה וכו', ותליא בכל מקום ומקום כפי ענינו, דהיכא שפירש הרב ז"ל דלריכין לעבודה בפ"ע אל החילוניות לא אמרי' דנתקנים מאליהם, וכל היכא דלא בעי כוונה בפ"ע אל החילו' אמרי' דנתקנים מאליהם, וכ"ס ממוה"ר הרה"ג המקובל רבי משה שץ שליט"א.

[ודע כי בענין גידול הפרלוף יש לחקור אי נעשה מאליו או דנעשה ע"י כוונה דייקא, וכלומר במאי דאמרינן דכאשר נתווסף ונתלבש פר' החג"ת תוך פר' הנה"י, אזי השפיע החג"ת לפר' הנה"י שהי' עד הנה בנה"י בלבד, ועתה נתווסף בו בחי' חג"ת ונעשה גם הוא כלול בחג"ת ונה"י עד שכלביש לפר' החג"ת שזה בשורה כמשנ"ת. וכן עד"ז צעת כניסת פר' החצ"ד השפיע הוא בחי' חצ"ד ב' הפרלופים דחג"ת ודנה"י עד שצתשלוס גידול הפרלוף נמצא די' בו ג' פרלופים חצ"ד חג"ת נה"י בעובי מלבישין זה לזה בשורה. ול"ע אי כשנכנס פר' החצ"ד ונתלבש בתוך פרלופי החג"ת והנה"י הגדיל מיד ממילא להפרלוף האמצעי (חג"ת) והחילו' (נה"י) והשלים להם בחי' החצ"ד שלהם, ובלא כוונה ובלא אורד זמן, או דלמא דתחלה נכנס החצ"ד, ואח"כ ע"י זיווג וואריך לזה כוונה בפנ"ע) השפיע והגדיל החג"ת והנה"י הסמוכים אליו.

והנה מפשטות ההבנה נראה דנגדלים מאליהם בדרך ממילא, וכדברי הרז"ל בשער כ"ד אמנם כד דייקת שפיר נראה דאינו פשוט דכנהוא בכ"מ. דהלכ' חזינן בכוונת הפנימיות והחילוניות דפעמים מכוונים בחילוניות בפנ"ע עד תשלוס בחינתה, ובפנימיות בפנ"ע עד תשלוס בחינתה, ופעמים מכוונים בחילוניות חלק מבחינתה ושוב אח"כ בפנימיות, ואח"כ חוזרים לכוון תשלוס

